

Mowa Wielmożnego JMCI Pána JOZEFA RO-
SNOWSKIEGO Szolnika Saneckiego, Putkownika
J. K. MCI. y Rzeczypospolitey, á Pierwszego, od Woy-
ska Koronnego, Postá, in facie Majestatis, & Ordinum,
10má 8brís Annó 1744.
w Grodnie.

Złączone famego Niebá dyspozycie, z spráwiedliwemi Intencyami
W. K. MCI, Kiedy okolicznie *inter tot* Postronnych Potencyi,
Bellorum estus, pod szczęśliwym Pánowaniem W. K. MCI, *Tri-*
plicati AUGUSTI DIVI Nomine, požádanym Polská cáta cietzy
się pokoiem.

Serce, to, wspaniatę y Oycowskie W. K. MCI, tuho w Dziedzicznych Pán-
stwach swoich, przy interesach *Imperii*, będącey, *per continuas meditationes*
okoto Dobrá *Universi*, spráwito, *ze magna fecisti Domine, qui potens es.* Kie-
dyś

<http://rcin.org.pl>

XVIII.2.1269

dys Nayaśnieyſzy KROLU P. N. M. dla tym wſpiałſzey ſtruktury Rzeczy-
poſpolitey wyſtawienia; dobrego Rządu, y Ekonomii uczynienia, á naybárdziej,
ſit, y mócy Rzeczypoſpolitey, przez znaczną aukcyą Woyská, przypoſobie-
nia, Seym Ordynaryiny ſześcińiedzielny, ná tym tu mieyſcu, miłóſciwie zło-
żyć ráczył. Miey zá to, Nayaśnieyſzy KROLU, iáko od cátey Rzeczypoſpoli-
tey, *in Ordinibus* złączoney, tak y od Woyská Koronnego, zá ſzczęśliwą Pá-
nowanie W. K. Mci. *ad Celos ſuſpiria* wdzięczności, y podziękowania.

Od ktorego Woyská, z Koła Generalnego, z Oboyna Authoramentow,
delegowani, ná ten Seym, ſtáwamy z tą wiernością, iákowa od ſług, Krwią,
życiem, y fortuną azarduiących ſię, zdolnieyſzego *ad agenda fortia*, ſpóſobu
czekájących, náleży Pánu, to ieſt W. K. Mci Páni, to ieſt, Rzeczypoſpoli-
tey, ktorey *pax vivit, ars ſuſtentatur*. Stáwamy z tą ochotą, iáką w nim
ſicis Staropolska Cnota; Nayaśnieyſzemu KROLOWI Pánu, *fidelitatem*, Oyczy-
źnie, *amorem & obſequium* wyrażając.

A że inſtrukcyi nam daney punkt nayprzednieyſzy, upráſzać W. K. Mci,
y Przeſwieſtnych Stanow Rzeczypoſpolitey, o iák naywiékszą Woyska Au-
kcyą: y przy dobrej nádziei, w ſpodziewaniu będąc, iák naywiékszego. á chcąc wy-
ſtawić takó Woysko, na tym wſpiałſzy W. K. Mci, y cátey Rzeczypoſpoli-
tey, widok, ſtáwiamy go *in figura Altaris*, tylo tytułami uprzywileiowane-
go: *ad quem, per quem, & in quo*. A w tym Oltarzu, co za *Numisma* y obraz?
oto! *Patria trepidantis imago*, Ktora to Oyczyzna, lubo w ſwey ozdobie, nie
dawnemi woynami nadblákowałą, iednák, przez ofobliwſzą W. K. Mci, áſkę,
pozwolonym cieſząc ſię pokoiem, tylko co, do ſwey dawney piekności, y o-
zdoby, przychodząc záczętą, teraźnieyſzych Woien okolicznie, *horrificata expeditio-
ne terretur*. Atoli przy manutencyi Przeſwieſtnego Senatu, *Gentisq; Toga-
tae*, przy uſilney kooperacyi Przeznaczego Stanu Rycerskiego, dla Wiary, Mi-
łóſci KROLA, Práva, y Wolności, á *per amaram recordationem* wielkich ruin, ná
cáłą Polskę poczynionych, przez znaczną aukcyą Woyská *utriuſq; Authora-
menti*, ſtanie ſię ſtruktura y obraz, *terribilis Caſtrorum acies, bona ſpei, & Mater
pulchra dilectionis*.

Przytáczają ſię do tak ſwiątobliwego Rzeczypoſpolitey dzieła, y ſame
życzliwe Niebá, przez oczywiſte dowody, wróćając Oy ezyźnie, wiek ſzczę-
śliwy: Kiedy te Narody, ktore niegdy *invidia* ſzczęſciu Rzeczypoſpolitey by-
ły, y Pánowaniu W. K. Mci: mieſzały Seymy, do dobrego porządku, y Eko-
nomii

omii, przysc nie dopuŃczyły Rzeczypospolitey: wielorakie podziaty PolŃki, *meditabantur*: A oto! teraz, przez oczywiŃte, za niewinnoŃ Rzeczypospolitey, Boskie *flagella*, obficie krew leia, międy fobą; łame, w zamieszaniu, do konia ę przysc nie mogą, *Gentes, in partes, exdivise*. J teć to są *specimina*, y dowody sprzyiającego Niebá, y oczywiŃcie przymuszającego, *ad fortia tra-*
Handa, przez Woyko Koronne, *Ń agenda*. A za coż, *hucus, beatissimi se-*
culi ortum, á z tąd, wynikaiaę Dobra pospolitego ukontentowania; y fit przy-
czynienie, nie ma Rzeczypospolita, należyta *admittere wdzięcznoŃia?*

PrzyłożyŃ opieki, y Oycowskiego Ńwego Ńtárania, NayaŃniejszzy KRÓLU, á Pánie NáŃz MiłooŃiwy, Náyprzednieyszzy Oycze Oyczyzny, *Pater Legum, Ń Legionum*. PobtoŃstawisz Radom Szymowym nayszczęŃliwzym, zágrzeiŃŃ Stány Rzeczypospolitey, do náylicznieyszego aukcyi WoyŃká, á dá BOG, ze *prelia nostra, visura languescunt Gentes, avidiq; cadet dementia monstri*. Bę-
dzie z tąd, miało Koronne WoyŃko, kilkoraki dla siebie, y nieoŃzacowany
pożytek, y ŃzczęŃcie, kiedy, im w licznieyszych będzie komputach, tym od-
ważnieysz, im więkŃze, tym, *per cacam* JáŃnie Wielmożnym Hetmanom, *o-*
bedientiam, ad fortia agenda postuŃznieysz; kiedy, od zadney káry Trybuná-
tów RádomŃkich, dependowác nie będzie, tylko *ab ultima instantia* Wlády
Hetmańskiey, ktorey *immunitatem*, od wiekow wŃstawioná, tylo konŃtytucy-
ami warowaná, áby przez restytucyá ztwierdzono: upráŃza WoyŃko Koronne.
Wróci Ńę zátym, pracowitego WoyŃká *Autoritas*, kiedy *non sterilesceť*, y dá
proby odwag Ńwoich: Ńtanie Ńę *considerabilior ad paues meritorios, paues pro-*
positionis.

Z áŃtugi Ńtáre, *pretium non vile laboris*; bo kwiá, zápracowane ták Ńitu Rycer-
Ńtwa PolŃkiego, Antecesorow náŃzych, *in feros successores* WoyŃká Rze-
czypospolitey. Ipádaiaę, *tot erumnis* pieczętowane, po tytu requizycyach, ná
Szymach, przez Pánow PoŃtew WoyŃkowych, dopominane, czyli o Ńwoiey
Ńatisfakcyi, od NayaŃniejszey Rzeczypospolitey, zápomniane, czyli, *ad tempo-*
ra feliciora, odestáne. SpodziewaliŃmy Ńię, ze przynaymniey MięŃiacami Zó-
nierŃkimi, á przez tyle konŃtytucyi wárowánemi, NayaŃniejszzych, NieŃmier-
telney Pámieci, Antecesorow W. K. Mci, *per Articulos PaŃtorum convento-*
rum, ŃwierdzoŃemi, Pracowite WoyŃko Koronne kontentowane będzie, átolil-
le, Ńzczesliwi, nie záŃuŃzeni *participant*; á przecieŃ, wie dobrze Oyczyzna, *non*
illis, impertum Pelagis, servumq; Tridentem, sed nobis, lege datum. Wakancye
tych MięŃiacow, częŃtokroć od Ńtárych, y pracowitych Zótnierzy, utraione,
młod-

młodszy rewelowane: Ci, szczęściem wielkim, *dum petunt, & accipiunt jubenes, non Cani.* Mieście Żołnierskie, słusznie się nazywać mogą, *ager sanguinis in sepulturam Heroum Peregrinorum*, których, że y nie dawno, z Rąk W. K. Mci, dystrybuty Woysko Koronne nie dostałi, y pracuiący, *& plus quam sexagenarii*, nie doczekaliśmy się, mamy nadzieię, że ieszcze znajdzieciez Nayiasniejszy KROLU, Pánie Nász Mitościwy, znajdzieciez Przeswiećta Rzeczpospolita, *ex immenso suo gratiarum thesauro; premia digna Vivis*, á zwtáfzcza przez Instrukcyą rekomendowanym Żołnierzom, *fontem inexhaustum* rekompensy.

A że, Nayiasniejszy KROLU, Pánie Nász Mitościwy, pamięć moia *usibus* Woyská, y Rzeczypospolitey, iáko y sity nádwałone, więcey punktow Instrukcyi, *explanare* nie może, zá Rozkázem W. K. Mci, *edisseret* przeczytaná. A iá; przy dokończeniu mowy moiey, Sercem Jáśnie Wielmożnych Hetmanow, y całego Woyská Koronnego, á memi usty, Nayiasniejszemu Krolowi Pánu, to *adjungo verum.*

Zyi nam, Nayiasniejszy Pánie, zdrowy długo, Postronnym Potencyom stráfzny, á da BOG, przy liczniejszym Woysku, Niezwycięzony. Niech Nayiasniejsza Krolowa JMC, *Consors adiuncta Tonanti*, wiek nádłuższy prowadzi, ábsycie Nayiasniejsze Mitościwe Pánstwo Násze, Wschodnie y Záchodnie Pánstwa, Rozkázami, Meridionalne y inne, zwycięstw y tryumfami, Nayiasniejszá Fámilią swoią, *Scrisq; Nepotibus*, Europę całą, nieśmiertelną sławą, świat wśzystek nápełnili, wywyższyli, y przewyżzyli. A żeby, te Národy (ktore iesze się ieszcze, Pánowaniu W. K. Mci nád wolnym Národem, znajduią nie przyjazne!) Mocą Naywyższego Majestatu, od wiekow wśtáwionego, *conterantur; ne murmurent, neq; dicant Gentes Gentibus, ubi est DEUS Eorum?*

Mowa

MOwa, Tęgoż Wielmożnego JMCI Pána JOZEFA
ROSNOWSKIEGO, Stolnika Sanockiego, Putkowni-
ka J. K. MCI. y Rzeczypospolitey, Pierwszego Posta,
od Woyska Koronnego, do Nayaśniefzey Krolowy JEI.
MCI. Polskiefy 26ta 8bris Annò 1744.
w Grodnie.

TEc to są obowiązki, y powinności Woyska Koronnego, Wier-
nych Poddanych W. K. MCI, a żeby, iak Krolom y Panom
swoim, tak Nayaśniefzey Monarchini Polskiefy W. K. MCI,
powinny oddawało Trybut, gtemboki ukton, z rekognicyą
wierności, y postuzieństwa. Wintzuiąc, z Dziedzicznych Pań-
stw swoich, do swego Krolestwa, W. K. MCI, Nayaśniefzey Páni Nászey,
w dobrym zdrowiu, powrotu, oraz uprzejmie życząc, całym wiekiem za-
pátrywać się, y srodkim, a szczęśliwym cieszyć się Pánowaniem W. K. MCI.

Remonstrowało Woysko Koronne, przez nas Postow swoich, z Kotá Ge-
neralnego Woyskowego, z Oboyga Authoramentow, delegowanych, Má-
jestatowi KROLA J. M C I Pána Nászego Mitościwego, y Rzeczypospolitey, w
Stánach swoich, złączoney, cokolwiek, Potrzeby tegoż Pracowitego Woy-
ski, wyciągaty, to iest, o náywiekfzą Woyská aukcią prosząc, dla utrzy-
mania Wiary S, Gránic, Práva, Wolności, y Majeřtatu W. K. MCI, Páni
Nászey Mitościwey, Dořtoieństwa. Prezentowaliśmy krzywď Woy-
skową, nie tylko w zátrzymaniu stárych zářtug, Krwią oblaných, śmiercia-
mi Antecessorow nászych, pieczetowanych, ale teź, uprářzaliśmy o resty-
tucyą zářtuzonych Miesiácow Zołnierskich, ktore, nie według swoiey kom-
petencyi, zářtuzeni otrzymuią, lecz szczęśliwi, y nie bez zazdrości Woy-
ská Koronnego, odbieraią.

A że, Nayaśniefza Mitościwa KROLOWO, wfzelkie prozby Woyská Ko-
ronnogo, bez swego ofobliwřzego Protektora, byď nie mogą. Z nay-
głębřzą tedy, Monarchini, W. K. MCI, Páni Nászey Mitościwey, pádamy
do nog, ádoracyą, uprářzaiąc pokornie, ábyř, tak Osoby Woyská Koron-
nego,

nego, przy Wierze S, y Dostoieństwie Majeſtatu, życie y krew łac, odważone, iako y Potrzeby Aukcyi Woyska naylicznieyszego, a tym ſantym naybitnieyszego; Wakancye także Chlebow załużonych, nie na tych, którzy ſię dopiero zaſtugować poczynią, lecz, za Rekomendacyą Jaśnie Wielmożnych Hetmanow, Dobrodzieiow nāszych; iako naylepiey wiadomych, Operacyi Woyskowych; Promocyą, y Pomocą ſwoią Krolewską wſpierać, y miłościwie utrzymywać rāczytā.

Uczyniſz Nayiāſnieyſza Pāni Nāſzā Miłociwa, przez tę Kompaszy nād Woyskiem, Chwatę BOGU, a Woysku Koronnemu dodaſz ochoty, do naywſpānialſzych woiennych Operacyi. Zyi tylko długy, y zdrowa, a Nayiāſnieyſzym KROLEM JMCiā, Pānem Nāſzym Miłociwym, y z Nayiāſnieyſzā Fāmiliā Swoią, a pobtogoſtāw Monārchini, Jādwiży, Kunegūdy, Krolewych Polſkich, rāk Koron, iako wyſokich talentow, y exemplarney Pobożnoſci, Sukceſorko, Seymowi, y Radom Rzeczypoſpolitey, terāźnieyſzym. Niech pod Haſtem KROLOWY Polſkiej, ſtanie ſię uſzczęſliwiona Rzeczypoſpolita, y Woysko Koronne.

<http://rcin.org.pl>

XVIII. 2. 1269.

2075